

Діана Бойко,
студентка 2 курсу
спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
princesad327@gmail.com

Науковий курівник:
доктор педагогічних наук, доцент
С.М. Калаур

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕНЕДЖЕРОМ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОЗВІЛЛЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР ТА ЗАБАВ

В Україні нині активно здійснюється модернізація соціокультурної діяльності, мета якої створити належні умови, за яких більша частина людей, скориставшись усіма здобутками й перевагами національної системи дозвілля, зможе бути соціально мобільною, активною й творчою в європейському співтоваристві та максимально задовольняти свої інтереси під час відпочинку. Сьогодні реальний рівень професіоналізму та можливості організації соціокультурної діяльності стає одним з найважливіших критеріїв оцінки професійної діяльності менеджера соціокультурної діяльності.

Слід зазначити, що в нашій країні уже склалися певні форми виховної та дозвіллевої роботи, однак між різними видами такої діяльності часто немає належного зв'язку, часто відсутній облік конкретних інтересів і потреб різних груп населення. Отже, завдання менеджера соціокультурної діяльності полягає в тому, щоб виробити систему своєї практичної діяльності та знайти доступні та, разом з тим, ефективні методи організації своєї роботи. З огляду на зазначене, у нових соціально-економічних умовах об'єктивно виникає необхідність переходу від державно-адміністративної до професійно-компетентної роботи в соціокультурній сфері.

У процесі дослідження встановлено, що питання організації дозвілля в загальноосвітніх закладах вивчали вітчизняні дослідники Т. Веретенко, Л. Коваль, С. Хлебик та ін. З'ясовано, що соціально-педагогічні аспекти виховання дітей дошкільного віку досліджували Т. Алексеєнко, С. Болтівець, О. Кононко, Т. Поніманська та ін. Науковці розкривають зміст соціального виховання дітей, наголошують на важливості співпраці з батьками. На думку дослідників, залучення менеджера соціокультурної діяльності до організації виховної роботи сприятиме попередженню негативних проявів насильства у дитячому середовищі, згуртує дітей, розкриє їх творчість, забезпечить своєчасну нейтралізацію несприятливих наслідків булінгу, а також сприятиме ефективній організації різноманітних виховних заходів.

Насамперед акцентуємо увагу на тому, що вітчизняні вчені наголошують на катастрофічному зниженні рівня здоров'я дітей, а основними причинами вбачають довготривале сидіння, які зумовлені багатогодинними переглядами телепередач, застосуванням комп'ютерної техніки, поширенням шкідливих звичок та зменшенням рухової діяльності. Проведені нами спостереження та опитування дітей молодшого шкільного віку міста Теревовлі підтверджують зниження їх рухової активності. Більшість дітей не відвідують занять спортивних секцій у загальноосвітніх закладах, та дитячо-юнацьких спортивних школах, не грають рухливі ігри та забави після шкільних уроків на дозвіллі. Однією із причин є незнання дітьми рухливих ігор, а також невикористання цих ігор у практичній діяльності менеджерів соціокультурної діяльності. саме ці аспекти і були покладені в основу написання нами статті.

Мета нашої публікації – обґрунтувати вагомість рухливих ігор і забав для організації дозвіллевої діяльності менеджером соціокультурної діяльності.

У ході вивчення означеного кола питань було з'ясовано, що саме в іграх та забавах відображаються звичаї українського народу, їх побут та уявлення про світ. У статті «До проблеми термінології ігрової діяльності дітей» В. Левків (Левків, 2001) пояснює відмінність гри від забави. Так, рухлива гра спрямована на перемогу кого-небудь із учасників, тобто у рухливій грі є змагальний характер. У забаві не виграє ніхто. Наприклад, «Вудочка» – це гра, тому що є переможець, а «Лови м'яч», «Подоланочка» – забави, адже переможець не виявляється.

Насамперед дітям цікавий сам процес дій під час участі у рухливих іграх та забавах, які передбачають миттєві зміни ігрових ситуацій. Учасниками доводиться самостійно знаходити вихід з непередбачених ситуацій, намічати мету, встановлювати взаємодії з товаришами, проявляти спритність, витривалість і силу. Нами було встановлено, що навіть саме нагадування про наступну гру викликає у дітей позитивні емоції, приємне хвилювання. Серед учених поширена думка, що гра – це структурна модель поведінки дитини, адже за допомогою гри вона пізнає довкілля і готується до активного його перетворення. Отже, ми повністю підтримуємо позицію про те, що за допомогою рухливих ігор і забав діти готуються до життя. З огляду на це в арсеналі менеджера соціокультурної діяльності повинні бути і рухливі ігри, а також і забави.

Відзначимо ще один позитив. Так, гра і забава включають всі види природних рухів: ходьбу, біг, стрибки, метання, лазіння, вправи із предметами, а тому є незамінним засобом фізичного виховання дітей. Світ ігор дуже різноманітний: рухливі, сюжетні, народні, рольові, спортивні, імітаційні, командні, групові, ігри-естафети, ігри-конкурси, ігри-забави, ігри-змагання. Варто враховувати і те, що під час проведення рухливих ігор та забав діти повторюють, закріплюють, удосконалюють рухові вміння і навички, розвивають фізичні якості. Наприклад, граючи в ігри «Влуч у мішень», «Влуч у ціль», «Снайпери», «Мисливці і качки», учні вдосконалюють вміння і навички у метанні малого м'яча; «Вудочка», «Горобці-стрибунці» – у стрибках; в іграх-естафетах поряд із розвитком фізичних якостей (швидкості, спритності, сили, витривалості та гнучкості) реалізуються міжпредметні зв'язки (з математикою, українською та іноземною мовами, Я і Україною, музикою). Під час проведення рухливих ігор та забав діти пізнають довкілля («Хто де живе», «У зоопарку», «Бузьки», «Пошта йде у всі міста»), історію рідного краю («Запорожець на Січі», «Роксолана у полоні»), розширюють світогляд та поглиблюють власні знання («Листоноші», «Поле чудес у спорті», «Космонавти»).

Отже, організація дозвілєвої діяльності дітей із застосуванням ігор, забав дає можливість майбутньому менеджеру соціокультурної діяльності з великою ефективністю вирішувати освітні завдання. Зокрема, виховне значення ігор і забав насамперед полягає у наступному:

- виховують моральні та вольові якості дітей;
- розвивають любов до рідного краю, звичаїв і традицій українського народу;
- задовольняють потреби у руховій активності та дисциплінують дітей;
- формують любов до щоденних і систематичних занять фізичними вправами на дозвіллі.

У підсумку відзначимо, що сьогодні існує надзвичайно високий попит на фахівців, що вміють професійно організувати дозвілля та соціокультурну діяльність. Дозвілля, побудоване на руховій активності дитини, сприятиме збереженню і зміцненню її здоров'я, вихованню та всебічному розвитку, а в кінцевому результаті – підготовці молоді особистості до активної життєдіяльності у суспільстві. Як було з'ясовано, ефективним засобом організації дозвілля дітей молодшого шкільного віку є організація рухливих ігор і забав на свіжому повітрі. У арсеналі менеджера соціокультурної діяльності вони повинні посісти належне місце.

Подальші наші дослідження будуть спрямовані у площину практичного дослідження знань менеджерів соціокультурної діяльності методики організації рухливих ігор та забав для дітей молодшого шкільного віку.

Список використаних джерел

Левків В. До проблеми термінології ігрової діяльності дітей. *Молода спортивна наука України*: Зб. наук. ст. з галузі фізичної культури і спорту. Л. : ЛДІФК, 2001. Вип. 5. Т.1. С. 103–105.